

evankeliumien kronologia

- <http://timoflink.wordpress.com/2012/11/30/evankeliumien-kronologia/>

Jeesus on vastaus!

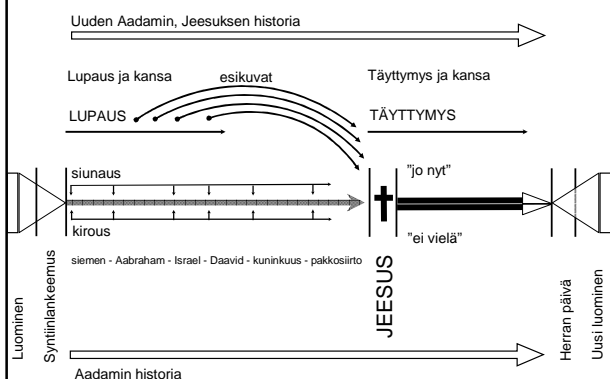
Mikä olikaan kysymys?
Osa 3

Timo Flink, teol. tri

”Kaikki profeetat ja laki ovat Johannekseen asti olleet ennustusta.”
- Matt. 11:13

”Jeesus sanoi heille: ’Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu.’” - Luuk. 24:44

KAKSI HISTORIAA

”Kuinka kauan minun pitää huutaa, etkö kuule minua, Herra? Kuinka kauan minun täytyy valittaa väkivallan tähden, etkö sinä auta? Miksi annat minun nähdä vääryyden tekoja, kuinka kauan annat pahuuden vallita? ... Miksi siis katselet petollisuutta, miksi vaikenet, kun jumalaton nielee hurskaan?” - Hab. 1:2-3, 13

”Herra vastasi minulle ja sanoi: ...
’vanhurskas on elävä uskostansa.’”
- Hab. 2:2, 4

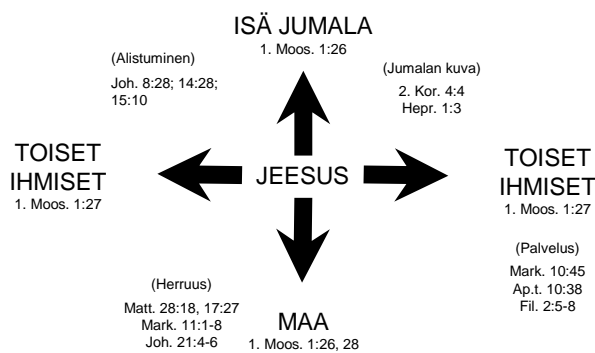
VKR

"Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille. Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon. Onhan kirjoitettu: 'Uskosta vanhurskas saa elää.'" - Room. 1:16-17

ja siitä seuraa ... ?

- Jos Jeesus on vastaus kysymykseen onko Jumala sellainen kuin hän sanoo olevansa, niin millä tavalla Jumala osoittaa olevansa sellainen, millainen hän sanoo olevansa?
- Eli miten Jeesus elää uudestaan Vanhan testamentin historiaa omassa elämässään?

alkuperäinen tarkoitus

Joosef

jeesus

• Äiti Raakel hedelmätön (1. Moos. 29:31) • Veljet vihasivat (1. Moos. 37:5) • Veljet pettivät rahasta (1. Moos. 37:28) • Egyptissä (1. Moos. 39-50)	• Äiti Maria koskematon (Matt. 1:18, 23) • Juutalaiset vihasivat (Luuk. 19:14) • Juudas petti rahasta (Matt. 27:3) • Egyptissä (Matt. 2:13-15)

Joosef

jeesus

• Kansakunnan pelastaja (1. Moos. 41) • Julkinen toiminta alkoi 30 vuoden iässä (1. Moos. 41:46) • Palvelija (1. Moos. 39) • Faaraan oikealla puolella (1. Moos. 41:40)	• Kansakunnan pelastaja (Matt. 1:21) • Julkinen toiminta alkoi noin 30 vuoden iässä (Luuk. 3:23) • Palvelija (Luuk. 22:27) • Jumalan oikealla puolella (Hepr. 8:1)

ISRAEL

jeesus

• Jumalan esikoinen (2. Moos. 4:22-23) • Pakoon Egyptiin (1. Moos. 45:25- 46:7) • Kutsutaan Egyptistä (Hoos. 11:1-9) • Exodus (2. Moos. 13) • Kulkee Kaislameren vesien läpi (2. Moos. 14-15)	• Jumalan esikoinen (Room. 8:29; Kol. 1:15) • Pakoon Egyptiin (Matt. 2:13-14) • Kutsutaan Egyptistä (Matt. 2:15) • Exodus (Luuk. 9:30-31) • Kulkee kasteveden läpi (Matt. 3, Luuk. 3)

ISRAEL

jeesus

- 40 vuotta erämaassa (3. Moos. 14:33-34)
- Saa lain Siinai-vuorella (2. Moos. 19-20)
- Kokee mannaihmeen (2. Moos. 16)
- Kulkee Jordanin poikki (Joos. 3)
- 40 päivää erämaassa (Matt. 4:1-11; Luuk. 4:1-13)
- Julistaa lain vuorella (Matt. 5-7)
- Tekee ruokaihmeen (Matt. 14:13-21)
- Kulkee Jordanin poikki kasteessa (Matt. 3:13-17)

ISRAEL

jeesus

- Liiton kirous: maanpako ja köyhyys (5. Moos. 28:37-40)
- Kirous: nälkä (28:51-53)
- Kirous: pimeys (28:29)
- Kirous: alastomuus (28:48)
- Kirous: pilkka (28:37)
- Kirous: epätoivo (28:67-68)
- Kirous: jano (28:48)
- Ei paikkaa minne päätä kääntää (Matt. 8:20)
- nälkä (4:2)
- pimeys ristillä (27:35)
- alastomuus ristillä (27:35)
- pilkka ristillä (Mark. 15:20)
- Getsemane (14:32-42)
- jano ristillä (Joh. 19:28)

"Jos joku rikoksesta kuolemaan tuomittu surmataan ja hänen ruumiinsa ripustetaan paaluun, ruumista ei saa jättää siihen yöksi, vaan se on haudattava vielä samana päivänä, sillä puuhun ripustettu on Jumalan kiroama." - 5. Moos. 21:22

"Kristus on lunastanut meidät vapaiksi lain kirouksesta tulella itse kirotuksi meidän sijastamme." - Gal. 3:13

pyhäkkö

Jeesus

- Uhrileivät (2. Moos. 25:30)
- Vesivirta (Sak. 14:8; Hes. 47:1-2, 9)
- Lampunjalka, shekinah (2. Moos. 25:31-40)
- Uhrikaritsa (2. Moos. 29:38)
- Ylipappi (2. Moos. 28-29)
- Elämän leipä (Joh. 6:22-59)
- Elävän veden virta (Joh. 4:14)
- Maailman valo (Joh. 8:12-20)
- Jumalan Karitsa (Joh. 1:29-31)
- Ylipappi (Hepr. 3:1; 4:14; 8:1-2)

"Minä sanon: tässä teillä on enemmän kuin temppele." - Matt. 12:6

"Jeesus vastasi: 'Hajottakaa tämä temppele, niin minä saan sen nousemaan kolmessa päivässä' ... Jeesus tarkoitti kuitenkin temppeleillä omaa ruumistaan." - Joh. 2:19, 21

daavid

jeesus

- Rakastettu poika (Ps. 2:7; Jes. 42:1)
- Syntyi Betlehemissä (1. Sam. 17:12)
- Kuningas (2. Sam. 5:3)
- Uskottu ystävä, Ahitofel, petti ja hirttäytyi (Ps. 41:10)
- Rakastettu poika (Matt. 3:17; 17:15)
- Syntyi Betlehemissä (Matt. 2:1)
- Kuningas (Ilm. 17:14; 19:16)
- Uskottu ystävä, Juudas, petti ja hirttäytyi (Joh. 13:18)

salomo

jeesus

- Daavidin poika (2. Aik. 35:3)
- Rakensi temppelin (1. Kun. 6:7)
- Hallitsi Israelia ja pakanakansoja (2. Aik. 35:3; 2. Sam. 8:1-14)
- Pakanat tulivat Salomon luo (1. Kun. 10:1-13)
- Daavidin poika (Matt. 21:15)
- Rakensi temppelin (Joh. 2:19-21)
- Hallitsee kaikkia kansoja ja kansakuntia (Ilm. 19:15)
- Pakanat tulivat Jeesuksen luo (Joh. 12:20-21)

elia

jeesus

- Herättää leskiäidin ainoan pojan kuolleista (1. Kun. 17:17-23)
- Leski julistaa peläten Elian Jumalan mieheksi (1. Kun. 17:24)
- Elia kulkee Elisan edellä (1. Kun. 19:19-21)
- Elia ja Elisa Jordanilla (2. Kun. 2:19-21)
- Herättää leskiäidin ainoan pojan kuolleista (Luuk. 7:11-15)
- Kansa julistaa peläten Jeesuksen profeetaksi (Luuk. 7:16-17)
- Johannes kulkee edellä (Joh. 1:26-28)
- Johannes ja Jeesus Jordanilla (Matt. 3:13-17)

elisa

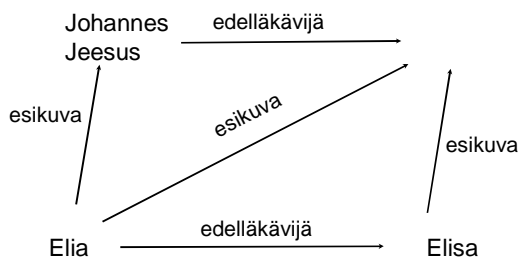
jeesus

- Aloitti toimintansa Jordanilla (2. Kun. 2:9-12)
- Asui kaupungissa, toisin kuin Elia (1. Kun. 19:16)
- Puhdisti veden ihmeteolla (2. Kun. 2:19-22)
- Paransi sairaan pojan (2. Kun. 4:32-37)
- Aloitti toimintansa Jordanilla (Matt. 3:13-17)
- Asui kaupungissa, toisin kuin Johannes (Matt. 4:13)
- Muutti veden ihmeteolla viiniksi (Joh. 2:7-9)
- Paransi sairaan pojan (Joh. 4:43-54)

elisa

jeesus

- Tekee ruokaihmeen (2. Kun. 4:42-44)
- Parantaa miehen, Naamanin (2. Kun. 5:1-14)
- Ihme: kirves kelluu vedessä (2. Kun. 6:4-7)
- Parantaa syyrialaisen sokean (2. Kun. 6:15-20)
- Luut herättivät kuolleen eloon (2. Kun. 13:20-21)
- Tekee ruokaihmeen (Joh. 6:1-15)
- Parantaa sairaan miehen (Joh. 5:1-15)
- Ihme: kävelee veden päällä (Joh. 6:16-21)
- Parantaa sokean miehen (Joh. 9:1-7)
- Herättää Lasaruksen kuolleista (Joh. 11:41-44)

Elia kulki Elisan edellä, Johannes Kastaja taas Jeesuksen edellä. Johannes Kastaja tuleva Elia (Mt 11:14, 17:11-13, Lk 1:17).

muita esikuvia

- Joonan kolme vuorokautta meripedon vatsassa, "tuonelassa" (Joon. 2:1)
 - Joonan merkki, Kristus maan povessa kolme päivää ja kolme yötä (Matt. 12:39; 16:4; Luuk. 11:29).
- Abraham antoi ainoan poikansa lisäksi Moorian vuorella syntiuhriksi (1. Moos. 22).
- Jumala antoi ainoan poikansa Jeesuksen Golgatalla syntiuhriksi (2. Kor. 5:19; Hepr. 10:12).

muita esikuvia

- Nehemia suoritti uskonpuhdistuksen ja sapatin palauttamisen sille kuuluvaan osaan (Neh. 5, 8-10, 13).
 - Jeesus suoritti uskonpuhdistuksen ja sapatin palauttamisen sille kuuluvaan osaan (Mark. 2, 11).
- Jeremia ennustaa Jerusalemin kohtalosta omalla aikanaan esikuvana maailman lopusta (Jer. 4).
 - Jeesus ennustaa Jerusalemin kohtalosta omalla aikanaan esikuvana maailman lopusta (Matt. 24; Mark. 13.; Luuk. 21).

Jeesuksen ennustus: Jerusalem ja maailma (Matt. 23-25)

- A – Lainopettajat ja fariseukset istuu tuomitsemassa kansaa (23:1-22)
- B – Lainopettajien ja fariseusten olemus (23:23-35)
- C – "Tämä sukupolvi" (23:36)
- D – Ennustus temppelin ja Jerusalemin tuhosta (23:37-24:3)
- E – Vääriä messiaita ja merkkejä maan päällä (24:4-8)
- F – Vainon aika (24:9-13)
- G – Evankeliumi maailmaan (24:14)
- G' – "Turmion iljetys" (24:15)
- F' – Vainon aika (24:16-22)
- E' – Vääriä messiaita ja merkkejä taivaalla (24:23-29)
- D' – Ennustus maailman tuhosta ja II adventista (24:30-33)
- C' – "Tämä sukupolvi" (24:34-44)
- B' – Kahden ihmisryhmän olemus (24:45-25:30)
- A' – Ihmisen Poika istuu valtaistuimella tuomitsemassa kansaa (25:31-46)

entä ME?

- Jos Jeesus on vastaus, niin mikä olikaan kysymys?
 - "Veljet, haluan teidän tietävän, että isämme vaelsivat kaikki pilven johdattamina ja kulkivat meren poikki. Kaikki he saivat pilvessä ja meressä kasteen Mooseksen seuraajiksi." - 1. Kor. 10:1-2

ME

- Jos Jeesus on vastaus, niin mikä olikaan kysymys?
 - Paavali kirjoitti korinttilaisille, jotka olivat kreikkalaisia. Silti hän sanoo Moosesta ja exoduksen kokeneita israelilaisia heidän isikseen.
 - Periaate: meidän historiamme perustuu Aadamin, Mooseksen, Daavidin jne historiaan - epäonnistumista ja häpeää.

me

- Jeesus eli kaikkien Vanhan testamentin hahmojen elämän uudelleen tarkoituksella.
 - Hän on ideaalinen, uusi Adam, uusi Mooses, uusi Daavid jne.
- Vanha testamentti kertoo meidän hengellisistä esi-isistämme ja siten meidän elämästämme.
- Jeesus on elänyt meidän elämämme uudelleen.

"Me näet päättelemme näin: Kun yksi on kuollut kaikkien puolesta, niin kaikki ovat kuolleet. Ja hän on kuollut kaikkien puolesta, jotta ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen vaan hänelle, joka on kuollut ja noussut kuolleista heidän tähtensä." - 2. Kor. 5:14-15

ME

- Jos Jeesus on vastaus, niin mikä olikaan kysymys?
- Miten minun elämäni epäonnistumiset ja synnin häpeä voidaan kumota?

"Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!" - 2. Kor. 5:17

"Te ette ole saaneet orjuuden henkeä, joka saattaisi teidät jälleen pelon valtaan. Olette saaneet Hengen, joka antaa meille lapsen oikeuden, ja niin me huudamme: 'Abba! Isä!'" - Room. 8:15

kaksi historiaa

- Adam, ihmiskunnan kantaisä
 - Luonnollinen syntymä.
 - Epäonnistumisen ja häpeän historia.
- Jeesus, uuden ihmiskunnan uusi kantaisä
 - Hengellinen uudestisyntyminen.
 - Voitto Kristuksessa ja vapaus synnistä.

